

Kommunusamanlegging:

Kommununevndin hevur sett kósina

Kommununevndin, sum landsstýrið setti 23. apríl til at koma við uppskoti um nýggja kommunala skipan í Føroyum, hevði týsdagin kunningarfund um verkætlanina, sum lýsir, hvussu nevndin ætlar at skipa arbeiðið við at finna fram til nýggju kommunalu skipanina í Føroyum

MAGNUS DAM

Framtíðar lagnan hjá føroysku kommununum er lögð upp í hendurnar á Kommununevndini. Nevndin skal gera av, hvussu vit gera skilabestu samanleggingarnar av føroysku kommununum, og hvussu framtíðar kommunala skipanin í Føroyum annars skal siggja út.

At áhugin er stórur fyri arbeiðinum hjá nevndini sást, tá ið nevndin helt kunningarfund á Hotel Føroyum týsdagin. Umboð fyri flest allar, um ikki allar, kommunur í Føroyum vóru møtt upp saman við banka- og tryggingarfólki, saksforarum og umboðum fyri kommunalar felagsskapir at hoyra formannin í Kommununevndini, Reidar Nónfjall, greiða frá verkætlanini, nevndin hevur gjørt.

I nevndini sita umframt Reidar Nónfjall fimm onnur. Tey eru Søren Pram Jacobsen, fulltrúi á Lógardeildini í landsstýrinum og Hilmari Høgeni, fyrstingardeildari á Heilsuførðilugu Starvsstovuni, sum eru valdir av landsstýrinum, og kommunurnar og Føroya Kommunufelag hava valt Jens Marius Poulsen, býráðsskrivari í Tórshavnar kommunu, Dinna Jensen, skrivari í Runavíkar kommunu og Sveinney Sverrisdóttir, skrivari í Føroya Kommunufelag.

Verkætlanin, sum nevndin lat úr hondum í september, skal vera amboðið hjá nevndini í arbeiðinum við at finna fram til nýggju kommunalu skipanina.

I sjálvari verkætlanini stendur, at endamálið við henni er, at fáa yvirlikt yvir allar týðandi partar av nevndararbeiðinum og samanhengið millum hesar. Somuleiðis er endamálið at fáa yvirlikt yvir, hvat úrslitið av nevndararbeiðinum verður.

Hon skal nýtast sum amboð til at gera neyðugar ætlanir fyri nevndarinnar arbeiði, stýra og raðfesta við og skapa samarbeiði um at loysa uppgávurnar í tí kommissorium, lögtingið samtykti at áleggja nevndini 18 desember í fjør.

Sambært kommissorium er talan um at loysa eina avmarkaða uppgávu innan fyrri eitt ásett tíðarskeið. Somuleiðis er talan um, at loysa eina tvørgangandi uppgávu, og tí ætlar Kommununevndin, at teir mest týð-

Formaðurin í Føroya Kommunufelag, Jógvan Mørkø, fremst, og formaðurin í Kommununevndini, Reidar Nónfjall, sum saman við hinum fimm nevndarlimum skal gera av, hvussu framtíðar kommunuskipanin í Føroyum skal siggja út, herundir hvussu kommunusamanleggingin skal fara fram

andi áhugabólkarnir fyri verkætlanina skulu luttaka í verkætlanini við at veita upplýsingar

Kommununevndin heldur, at við verkætlanini kann sparast bæði arbeiðsorka og tíð, somuleiðis sum sleppast kann undan misskiljingum av ymsum slag, áðrenn farið verður undir veruligu viðgerðina av frágreiðingunum.

Drúgt arbeiði

Arbeiði hjá nevndini verður sera drúgt, og ikki fyrr enn í mars í 1998 kemur nevndin eftir ætlan við endaliga álitinum um framtíðar kommunalu skipanina í Føroyum.

Nevndin hevur valt at skipa arbeiðið í trýggjar

høvudstættir.

Tann fyrsti tátturin verður at úgreina verandi kommunuskipan. Talan verður um at greiða frá um verandi skipan, innsavna og viðgera data, og lýsa og viðgera hugtøk, ið hava við verandi kommunuskipan at gera.

Verkætlanin er partur av hesum fyrsta tátti, og nú er nevndin farin í holt við at úgreina hvussu uppgávu- og ábyrgdarbýtið millum kommunurnar og landið er í dag. Hetta arbeiðið fer at taka umleið seks mánaðir, og síðuleypandi við tí arbeiðinum fer nevndin at innsavna upplýsingar um kommunurnar gjøgnum spurnarbløð og við at vitja kommunurnar kring landið.

I hesum tíðarskeiðinum

skal nevndin eisini innsavna upplýsingar um teir stovnar, sum hava eitt samstarv við kommunurnar, sum til dømis IRF, og um hvussu hetta samstarv fer fram.

I táttur verður eftir ætlan liðugur og klárur til góðkenningar í mai mánaði næsta ár, og í juni verður farið undir 2. tátt, sum snýr seg um ta kommunalu nýskipanina.

Teir fyrstu tveir mánaðirnar fer nevndin at hyggja eftir, hvussu samanleggingar eru framdar í Danmark, Íslandi, Noregi, Grønlandi og Alandi, og í september mánaði byrjar arbeiðið við uppskotinum um, hvussu okkara skipan skal verða, og hvussu kommunurnar

A. Við atlit til núverandi kommunuskipan verður álagt nevndini:

1. At lýsa búskaparlaga grundarlagið hjá kommununum.
2. At lýsa demografisku og geografisku víðarskiptini.
3. At greina út formliga- og dformliga víðarskiptini millum land og kommunu, t.e. m.a. uppgávu- og ábyrgdarbýtið og fíggjarlig víðarskipti.
4. At greina út umsitingarlig víðarskipti, herundir kommunalt samstarv.
5. At greina út hvørjar uppgávur kunnu leggjast út til kommunurnar, í mun til nokur nærri tilskilað alternativt íbúgvatatal í teimum einstøku kommunalu eindunum.
6. At greina út um heildarveitingar-/útgávingsarskipan ella aðrar skipanir kunnu nýtast í fíggjarliga samskiptinum millum land og kommunu.

B. Nevndin skal koma við tilmáli um:

1. Hvørjar uppgávur búskandi kunnu umsitað av kommunu eindunum við stóði í einum meira greiðum uppgávu- og ábyrgdarbýti millum land og kommunu.
2. Hóskandi tal og stódd á kommunum við stóði í B 1.
3. Møguligar serskipanir víðvikjandi útoyggjum verða at grunda á serskøku víðarskiptini, um har eru galdandi.
4. Møguligar serskipanir fyri tve smærri bygðasamfeløgini verða gýrdar soleiðis, at tey í mest møguligan mun varðveita síni ryðkenni.

C. Harafturat skal nevndin koma við tilmáli um neyðugar broytingar í ávisum fornligum víðarskiptum:

1. Kommunulögin skal eftirkannast í síni heild, t.v.s. dagførast og gerast greiddar.
2. Reglur um fíggjarskýring, t.e. fíggjarætlan, bókhald, roknskapar víðarskipti, reglur um lántøku og veðbaldsbindingar.
3. Avmarkingar móttvegis privata vinnulívunum.
4. Ástingir um kommunalt samstarv.
5. Visa á neyðugar broytingar í serskipunum.

D. Høvuðsjónarmiðini og meginreglurnar í arbeiðinum hjá nevndini skulu vera:

1. Broytingarnar í kommunuskipanini skulu byggja á sjálvboðna samanlegging.
2. Fíggjarlig ábyrgd fylgir avgerðarráttinum.
3. Uppgávurnar verða loystar samfelagsbúskaparlaga ráðiliga, men so nær borgarunum sum til ber.
4. Borgararnir fáa greiða fatan av kostnaðinum av virkseminum hjá kommununi.

Her sæst tað kommissorium, sum Løgtingið hevur samtykt, at Kommununevndin skal arbeiða útfra

skulu leggjast saman.

Samanleggingarnar

Hetta arbeiðið umfatir millum annað uppskot um uppgávu- og ábyrgdarbýtið og hóskandi tal og stódd á kommunum.

Nevndin skal eisini taka stóðu til, hvussu serskipanir víðvikjandi teim smáu útoyggjunum skulu verða, og metast skal eisini um, hvørjar avmarkingar móttvegis privata vinnulívunum, nýggja skipanin inniber.

Frá januar 1998 og tveir mánaðir fram skal nevndin taka stóðu til, hvussu nýggja skipanin skal setast í verk, hvussu arbeiðið við verksetanini skal skipast, og hvørjar búskaparlagar og fyrstingarlagar avleiðingar eru av at seta skipanina í verk í Føroyum.

Aftaná tað, er arbeiðið hjá nevndini so at siga liðugt, og eftir er bert at framleggja tey til mæli og niðurstøður, nevndin er komin til, og skriva eitt endaligt álit.

Politiski myndugleikin tekur sær so av triðja tátti í arbeiðinum við at broyta kommunuskipanina, og skal hetta arbeiði byrja í apríl 1998.

Væntandi fer politiski myndugleikin at kjakast um og víðgera endaliga álitid í nakrar mánaðir, áðrenn verandi kommunulöggáva verður broytt, og vit fáa eina nýggja skipan við nógv færri kommunum enn tær 49, ið eru í dag.

Neyðugt er tó hjá nevnd-

ini at gera sitt arbeiði somikið gott at allar kommunur kunnu siga seg nøgðar við tað. Tað er nevniliga ein fyriritreyt í kommissorium frá lögtinginum, at broytingarnar í kommunuskipanini skulu byggja á sjálvboðna samanlegging. Nevndararbeiðið má tí vera somikið gott, at allar 49 kommunurnar duga at siggja fyrirmyndir við at leggja saman við eini ella fleiri øðrum kommunum.

Er tað utopi? Nei, tað heldur formaðurin í kommununevndini, Reidar Nónfjall, ikki. Hann heldur tvørturímóti arbeiðið hjá nevndini vera sera spennandi.

Stóra, felta ísl. SILDIN ER KOMIN!

5 kg spannir

- Saltild - heil
- Kryddsaltild - heil
- Bein- & skráðuleys
- Saltildaflek
- Kryddsaltildaflek

Verður heimkoyrd í Havn og send við Strandferðsluni.

SILDAGOYMSLAN

Tlf. 12355 (tlf. 10-15)